Landstingsstyrelsen

Patientnämndens förfrågan gällande införande av en central funktion i landstinget dit patienter kan vända sig för att få sina rättigheter enligt patientdatalagen tillgodosedda

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Ärendet gäller en förfrågan från patientnämnden om att införa en central funktion i landstinget dit patienter kan vända sig för att få sina rättigheter enligt patientdatalagen tillgodosedda.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att lämna svar till patientnämnden i enlighet med landstingsdirektörens tjänsteutlåtande, ifråga om införande av en central funktion i landstinget dit patienter kan vända sig för att få sina rättigheter enligt patientdatalagen tillgogosedda.

Landstingsrådsberedningens motivering

Patientnämnden tar upp en angelägen fråga och mot bakgrund av de synpunkter som inkommit från Patientnämnden kan konstateras att vårdgivarna behöver arbeta mer med information och vidareutbildning av sina medarbetare för att de ska efterleva sina skyldigheter avseende informationssäkerhet inom vården.

Landstinget kommer i sitt fortsatta arbete med hantering av patientuppgifter beakta behovet av stärkt information. Det innebär att i arbetet med tillämpningsanvisningar avseende informationssäkerhet inom vården ska patienternas rättigheter särskilt beaktas. Landstingsstyrelsen kommer också att följa upp att det sker och önskar en återrapportering under våren 2015.

För närvarande kommer dock inte en sådan central funktion som Patientnämnden föreslår att inrättas men inför arbetet med ett nytt systemstöd för vårdinformation kommer en sådan att övervägas.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 18 augusti 2014
Patientnämndens protokollsutdrag den 3 juni 2014
Patientnämndens förvaltnings tjänsteutlåtande den 13 maj 2014

Torbjörn Rosdahl

Kristoffer Tamsons

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-08-18

LS 1406-0786

Landstingsstyrelsen

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -08- 19
Dnr LS 1406-0786
Rotel I

Patientnämndens förfrågan gällande införande av en central funktion i landstinget dit patienter kan vända sig för att få sina rättigheter enligt patientdatalagen tillgodosedda

Ärendebeskrivning

Ärendet gäller en förfrågan från patientnämnden om att införa en central funktion i landstinget dit patienter kan vända sig för att få sina rättigheter enligt patientdatalagen tillgodosedda.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 18 augusti 2014
Patientnämndens protokollsutdrag den 3 juni 2014
Patientnämndens förvaltnings tjänsteutlåtande den 13 maj 2014

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att lämna svar till patientnämnden i enlighet med landstingsdirektörens tjänsteutlåtande, ifråga om införande av en central funktion i landstinget dit patienter kan vända sig för att få sina rättigheter enligt patientdatalagen tillgogosedda.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Mot bakgrund av den angelägna frågan som patientnämnden ställer finns det anledning att i landstingets fortsatta arbete med patientuppgifter i olika sammanhang beakta behovet av förstärkt information avseende hantering av patientuppgifter. I det pågående arbetet med tillämpningsanvisningar avseende informationssäkerhet inom vården kommer bland annat patienters rättigheter att beaktas. På längre sikt kommer arbetet med ett nytt systemstöd för vårdinformation även omfatta behovet av en central funktion på det sätt som patientnämnden föreslår. För närvarande föreslås därför inte att det inrättas en central funktion. Det nu pågående arbetet och

den information som faktiskt lämnas till såväl vårdgivare som patienter får för tillfället anses tillgodose behoven.

Bakgrund
Patientnämnden behandlade vid sitt sammanträde den 3 juni 2014, § 60, ett ärende gällande införande av spärrar enligt patientdatalagen.

Patientnämnden har fått klagomål från patienter som försökt spärra sina journaler eller uppgifter i journalen utan att det gjorts på det sätt de önskat.

Patientnämnden har med anledning av detta riktat en förfrågan till landstingsstyrelsen gällande att införa en central funktion för patienter inom Stockholms läns landsting dit de kan vända sig för att få sina rättigheter enligt patientdatalagen tillgodosedda, såsom exempelvis införande av spärrar.

Övervägande

Patientdatalagen
Patientdatalagen (2008:355), PDL, tillämpas vid vårdgivares behandling av personuppgifter inom hälso- och sjukvården. Den ger bland annat vårdgivare möjlighet att ingå i sammanhållen journalföring, vilket innebär att en vårdgivare under vissa förutsättningar får ha direktåtkomst till journaluppgifter som behandlas hos en annan vårdgivare. Innan uppgifter om en patient görs tillgängliga för andra vårdgivare ska patienten informeras om vad den sammanhållna journalföringen innebär och om att patienten kan motsätta sig detta. Om patienten motsätter sig att detta sker ska uppgifterna genast spärras i enlighet med bestämmelserna i lagens sjätte kapitel. Journaluppgifter ska också genast kunna spärras mellan olika vårdenheter eller vårdprocesser inom en vårdgivare om patienten begär det enligt 4 kap. 4 § PDL.

I syfte att bl.a. öka möjligheterna till en ändamålsenlig och sammanhållen informationshantering inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten, har Utredningen om rätt information i vård och omsorg i betänkandet SOU 2014:23 bl.a. lagt förslag om en ny hälso- och sjukvårdsdatalag som den 1 januari 2016 föreslås ersätta patientdatalagen. Enligt betänkandet föreslås att patienter även fortsättningsvis ska ha en rätt att spärra sin journalinformation, men med vissa ändringar och undantag.

Vårdgivare i Stockholms läns landsting
Vården i Stockholms län utförs av många vårdgivare med uppgift att ge patienterna vård och behandling. Den som söker och får vård inom

Stockholms läns landstings område ska känna sig trygg kring hur uppgifter i patientjournaler hanteras.

Patienten har genom patientdatalagen getts flera rättigheter som vårdgivarna i första hand ansvarar för att tillgodose. Socialstyrelsen har utfärdat föreskrifter om informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården (SOSFS 2008:14) som preciserar och förtydligar kraven som lagen ställer upp. Inom Stockholms läns landsting ska alltså varje vårdgivare följa dessa regler, liksom av landstingsfullmäktige beslutade informationssäkerhetspolicy och riktlinjer för informationssäkerhet. Såväl landstingets egna vårdgivare som de som arbetar på landstingets uppdrag (vilket regleras i avtal) är skyldiga att följa dessa bestämmelser. Ansvaret för varje vårdgivare är alltså långtgående när det gäller att dokumentera vårdenheter och vårdprocesser för att det ska finnas tydliga gränser för patienter att spärra sina uppgifter. I syfte att stödja landstingets systematiska informationssäkerhetsarbete inom de olika verksamheterna pågår ett arbete för att utarbeta tillämpningsanvisningar med vägledningar och preciseringar av policyn och riktlinjerna. Arbetet bedrivs i samarbete med landstingets olika verksamheter för att säkerställa att de specifika verksamheternas skyldigheter preciseras i enlighet med de övergripande kraven i policy och riktlinjer. Patientuppgifter ska hanteras på ett säkert sätt i alla verksamheter.

Inom Stockholms läns landsting har sedan patientdatalagen trädde i kraft 2008 utbildningar av vårdpersonal genomförts för att säkerställa tillämpningen av lagen. Reglerna för behandling av personuppgifter inom hälso- och sjukvården ska vara kända av samtliga vårdgivare vid egenproducerad vård liksom vid beställd vård som utförs av privata vårdgivare.

De privata vårdgivarna har i sina avtal särskilda bestämmelser som reglerar deras ansvar för patientjournaler och där tillhörande frågor om patientens rättigheter. Det innebär alltså att de utöver lagens bestämmelser och Socialstyrelsens föreskrifter även är skyldiga att efterleva de särskilda krav som landstinget ställer. Vårdgivarens uppdrag följs kontinuerligt upp och särskild granskning inleds om det finns indikationer på att avtalskraven inte efterlevs.

Patientens rätt till information
Varje vårdgivare inom landstinget har alltså en långtgående skyldighet att garantera en säker och trygg vård inbegripet säker hantering av patientuppgifter. De särskilda rättigheter som patienten har ska vårdgivarna kunna informera om. Patienten kan utöver information från

sin vårdgivare, som i de flesta fall får antas vara den första kontakten i en vårdprocess, även finna information på de informationskanaler som landstinget använder. Det kan t.ex. vara tryckt information som lämnas ut hos vårdgivaren eller som finns i de digitala medierna. Särskilt viktig och känd är 1177Vårdguiden. Där återfinns t.ex. information om hur man ska förfara för att spärra sina patientuppgifter. De större vårdgivarna inom landstinget har också särskild information på sina respektive hemsidor om var man ska vända sig för att få information och stöd i frågor om patientuppgifter såsom hur man ska kunna spärra sin journal.

Patientnämnden har en viktig uppgift i detta hänseende och bistår patienter med information. Till patientnämnden kan patienter, anhöriga och personal kostnadsfritt vända sig med frågor som rör all offentligt finansierad hälso- och sjukvård.

Även hälso- och sjukvårdsförvaltningen stöder personer med behov av information om uppgifter i journaler och som behöver veta var deras patientuppgifter förvaras. Grundat på den informationen kan de därefter vända sig till respektive vårdgivare för att få ta del av sina patientuppgifter.

Nytt system för vårdinformation
Sedan en tid tillbaka pågår ett arbete för att förbereda för ett nytt gemensamt system för vårdinformation som i framtiden kommer att vara betydligt mer omfattade än dagens system.

Landstingsstyrelsen gav den 4 mars 2014, § 34, landstingsdirektören i uppdrag att påbörja arbetet med att införa ett nytt systemstöd för hantering av vårdinformation inom landstinget (LS 1403-0372). Arbetet sker i samarbete med Västra Götalandsregionen och Region Skåne. Frågan om en central funktion för att säkerställa att patienternas möjlighet att spärra uppgifter i sina journaler respekteras kommer att tas upp i detta arbete.

Svar på patientnämndens fråga
Patientnämndens uppgift att ta emot synpunkter och vidareförmedla dessa för att upprätthålla en god och säker vård och även initiera förbättringar är mycket viktig. Mot bakgrund av de synpunkter som kommit in till patientnämnden är den förfrågan som ställts befogad. De anmälningar som nämnden hanterat indikerar att vårdgivare inom landstinget inte uppfyller sina skyldigheter och att förbättringar är nödvändiga för att tillvara ta patienters rättigheter.

Det kan konstateras att vårdgivarna behöver arbeta mer med information och vidareutbildning av sina medarbetare för att de ska efterleva sina

skyldigheter avseende informationssäkerhet inom vården. Detta kontinuerliga förbättringsarbete åligger varje vårdgivare för att uppfylla sina skyldigheter enligt lag, föreskrifter och landstingets egna styrdokument i form av policy och riktlinjer samt de vårdavtal som gäller för olika verksamheter. En centralt inrättad funktion för upplysning till patienter fråntar inte vårdgivarna deras ansvar och kan inte heller som lagstiftningen är utformad idag ersätta vårdgivarens ansvar för hantering av patientuppgifterna inom vården.

Mot bakgrund av den angelägna frågan som patientnämnden ställer finns det dock anledning att i landstingets fortsatta arbete med hantering av patientuppgifter i olika sammanhang beakta behovet av förstärkt information. Rent konkret innebär det att arbetet med tillämpningsanvisningar avseende informationssäkerhet inom vården särskilt har att beakta patienters rättigheter. På längre sikt ska det i arbetet med ett nytt systemstöd för vårdinformation beaktas behovet av en central funktion på det sätt som patientnämnden föreslår. För närvarande föreslås inte att det inrättas en central funktion. Det nu pågående arbetet och den information som faktiskt lämnas till såväl vårdgivare och patienter får för tillfället anses tillgodose behoven.

Om patientnämnden i sitt arbete finner att situationen inte förbättras eller det vid uppföljning av vårdavtal framkommer brister i hanteringen av patientuppgifter av det slag som patientnämnden pekar på får nuvarande bedömning omprövas. Sammanfattningsvis föreslås med hänvisning till ovanstående att patientnämndens skrivelse därmed ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har i nuvarande skede inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

Ärendet och dess eventuella påverkan på miljön har beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Anne Rundquist
Chefsjurist

Patientnämnden
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Eva Lannerö
Ordförande

2014-06-17

PaN V1308-0360830
1312-05381-54

Landstingsstyrelsen

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -06- 18
Dnr. LS 1406-0786

Patientnämndsärende gällandeinförande av spärrar enligt patientdatalagen

Patientnämnden behandlade vid sitt sammanträde den 3 juni 2014 ett principärende gällande införande av spärrar enligt patientdatalagen. Förvaltningens tjänsteutlåtande bifogas.

Patientnämndens förvaltning konstaterade att en av patientnämndens roller är att fästa landstingsstyrelsens uppmärksamhet på förhållanden inom landstingets hälso- och sjukvård som inte är förenliga med de mål och krav som gäller för hälso- och sjukvården och som inte rättas till genom andra åtgärder. Patientnämnden vill därför efterhöra om landstingsstyrelsen skulle kunna se till att det, enligt patienters önskemål, införs en central funktion i landstinget dit man bland annat kan vända sig för att få hjälp med att få infört spärrar.

Patientnämndens beslut framgår av bifogat protokollsutdrag.

Vänligen ange ärendets diarienummer vid kontakt med patientnämndens förvaltning.

Med vänlig hälsning

Eva Lannerö
Ordförande

Bilagor

Kopia av protokollsutdrag
Kopia av förvaltningens tjänsteutlåtande

Patientnämnden
Box 17535, 118 91 Stockholm
Hornsgatan 15

Telefon 08-690 67 00
Fax 08-690 67 18

E-post registrator@pan.sll.se
www.patientnamndenstockholm.se

Patientnämnden
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

PROTOKOLLSUTDRAG
Sammanträdesdatum
2014-06-03

Justerat den 17 juni 2014

Justeringen anslogs den

§ 60
Införande av spärrar enligt patientdatalagen
PaN V1308-03608-30, PaN V1312-05381-54

I ärendet förelåg förvaltningens tjänsteutlåtande angående införande av spärrar enligt patientdatalagen. Förvaltningsjurist Agneta Calleberg informerade i ärendet.

Beslut

Nämnden beslutade att

- översända ärendets tjänsteutlåtande till styrelsen för Danderyds sjukhus, Södertälje sjukhus, Karolinska universitetssjukhuset, Södersjukhuset, Norrtälje sjukhus, Stockholms läns sjukvårdsområde, Aleris AB, Capio AB samt Praktikertjänst och begära skriftlig återföring senast den 1 oktober 2014 avseende hur man möjliggör att patienter genast kan få infört spärrar enligt patientdatalagen.

- översända ärendets tjänsteutlåtande till Landstingsstyrelsen med en förfrågan gällande införande av en central funktion i landstinget dit patienter kan vända sig för att få sina rättigheter tillgodosedda enligt patientdatalagen såsom exempel på införande av spärrar

- att ge förvaltningen i uppdrag att översända ärendets tjänsteutlåtande till anmälarna

  att ge förvaltningen i uppdrag att för kännedom översända ärendets tjänsteutlåtande till Datainspektionen och Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

.....
Louise Skantze

Utdragsbestyrkande:
Gunilla Eriksson

Patientnämndens förvaltning
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Handläggare: Agneta Calleberg

PaN 2013-06-03 P 4

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-05-13

PaN 1308-03608-30
1312-05381-54

Principärende

Införande av spärrar enligt patientdatalagen

Ärende 1

En kvinna har framfört att hon inte fick sin journal spärrad i journalsystemet TakeCare vid Aleris specialistvård Ortopedi Sabbatsberg trots att hon varit i kontakt med vården vid flera tillfällen angående detta. I december 2012 opererades hon på enheten och legitimerade sig i kassan samt när hon kom in på operationsavdelningen. Vid hemgång tog hon upp med den behandlande läkaren att hon ville ha sin journal spärrad. Läkaren som inte visste hur man skulle göra skulle kontakta administrationen och sedan återkomma. Kvinnan fick därefter ett meddelande per e-post att hon skulle boka tid för att få sin journal spärrad. Hon tyckte att det var konstigt att hon behövde boka ett besök för att få sin journal spärrad. Hon meddelade detta och framförde att hon genast önskade att få journalen spärrad. Vid återbesök i januari 2013 hade detta inte skett. Hon framförde återigen att hon önskade sin journal spärrad, utan resultat. Vid omoperation i februari hade spärr inte införts och inte heller vid återbesök i mars. Återigen framförde hon att hon önskade att få en spärr införd.

I inhämtat yttrande från enhetschefen vid Aleris Specialistmottagning Sabbatsberg framfördes att det är mycket olyckligt att kvinnan inte har kunnat få den hjälp hon har behövt. Det kan bero på en osäkerhet i hur spärrar ska införas. Rutinerna var nu kända och förankrade i organisationen. Dessa innebär att patienten får en blankett som ska fyllas i och sedan lämnas in i samband med legitimering. Man kan inte spärra journaler om man inte träffar patienten som också legitimerar sig samtidigt. Det är enhetscheferna som träffar patienterna som vill spärra sin journal.

Efter att ha tagit del av yttrandet framförde kvinnan att hon redan hade legitimerat sig och önskade att få infört en spärr snarast, utan att behöva boka tid hos en administratör.

Patientnämndens förvaltning
Box 17535, 118 91 Stockholm
Hornsgatan 15

Telefon 08-690 67 00
Fax 08-690 67 18

E-post registrator@pan.sll.se
www.patientnamndenstockholm.se

Enhetschefen på Aleris specialistmottagning Sabbatsberg har i yttrande framfört att man har tagit till sig kritiken och förbättrat sina rutiner vad gäller tillgänglighet. Nu kan patienterna spärra sin journal i samband med läkarbesöket, det finns nu flera personer som kan träffa patienten för att göra detta, men det behövs även fortsättningsvis att patienten måste legitimera sig samt skriva under en blankett. Kvinnan var välkommen att komma till enheten och fylla i blanketten och legitimera sig.

Kvinnan har efter att ha tagit del av yttrandet framfört att hon fortfarande anser att det är för krångligt för patienter att få spärrar införda. Hon önskade att rutinerna stämmer överens med det som framkommer i beslut från Datainspektionen där det anges att vårdgivare inte kan kräva att alla patienter ska erhålla information om spärrar vid ett inbokat besök innan patienten kan få spärrarna tillgodosedda i journalsystemet, om patienten uppger att han/hon inte önskar få denna information. Datainspektionen anser även att patienten ska ha möjlighet att fylla i och underteckna spärrblankett hemma för att därefter skicka in den till vårdgivaren.

Ovanstående enhetschef på Aleris specialistmottagning Sabbatsberg har den 18 februari 2014 framfört att man har tagit till sig Datainspektionens beslut. Nu kan patienterna spärra sin journal i samband med läkarbesöket och patienterna har även möjlighet att fylla i och underteckna blanketten hemma för att därefter skicka in den. Man skulle snarast skicka en sådan blankett till kvinnan.

Eftersom hon inte hade fått någon blankett den 4 mars 2014 skickade patientnämndens förvaltning en skriftlig påminnelse gällande detta. Den 13 mars ringde förvaltningen och påminde om blanketten. Enhetschefen på Aleris specialistmottagning Sabbatsberg uppgav att en blankett skickades per post innan yttrandet skickades. En blankett skickades återigen. Av blanketten som man skulle skriva under angavs i en mening " Jag har tagit del av och förstått tillgänglig information om innebörden av att spärra en journal."

Kvinna skickade in en skriftlig begäran gällande införande av spärr. Hon ville inte använda sig av blanketten då hon inte tyckte att den levde upp till Datainspektionens krav. Hon fick enligt information sina journaluppgifter spärrade den 20 mars 2014.

Ärende 2

En kvinna inkom med en skrivelse till patientnämndens förvaltning i december 2013 där hon uppgav att hon vid upprepade tillfällen ringt till receptionen vid Prima vuxenpsykiatri Jakobsberg och bett om att få sin journal spärrad utan att få hjälp.

I yttrande från Prima vuxenpsykiatri Jakobsberg angavs att patienter behövde fylla i en blankett för att få sina journaler spärrade. Man kunde inte spärra några journaler utan att man hade mottagit en sådan blankett som är

undertecknad av patienten själv. Man skulle spärra journalen så snart man mottagit en ifylld och signerad blankett.

Patientnämndens förvaltning kontaktade kvinnan den 21 mars 2014 och frågade om hon hade fått spärr införd. Kvinnan uppgav att hon var tvungen att åka till mottagningen personligen för att få en spärr införd. Blanketten kunde inte skickas per post för undertecknade. Hon ansåg att mottagningen inte hade varit henne behjälplig att få infört spärrar, utan att hon har blivit dåligt bemött när hon har tagit upp frågan om detta. Hon tyckte vidare att det är jobbigt att man måste besöka alla vårdgivare som man önskar en spärr hos. Det vore bättre om det fanns ett ställe i landstinget att vända sig till för detta.

Telefonärenden

Patientnämndens förvaltning har även fått in ett trettiotal telefonärenden under 2013 och 2014 gällande svårigheter att få infört spärrar hos olika vårdgivare. Ett par av anmälarna har angett att de önskar att det införs en central funktion i landstinget dit man kan vända sig för att få spärrar införda så att man slipper kontakta så många vårdgivare/vårdenheter.

Regelverk

Patientdatalagen (2008:355) trädde i kraft den 1 juli 2008. Lagen tillämpas vid vårdgivares behandling av personuppgifter inom hälso- och sjukvården och den ger bland annat vårdgivare möjlighet att ingå i sammanhållen journalföring. Det innebär att en vårdgivare under vissa förutsättningar får ha direktåtkomst till journaluppgifter som behandlas hos en annan vårdgivare. Innan uppgifter om en patient görs tillgängliga för andra vårdgivare genom sammanhållen journalföring ska patienten informeras om vad den sammanhållna journalföringen innebär och om att patienten kan motsätta sig att journaluppgifter görs tillgängliga för andra vårdgivare genom sammanhållen journalföring. Om patienten motsätter sig detta ska uppgifterna genast spärras (6 kapitlet). Journaluppgifter inom en vårdgivare ska också kunna spärras genast mellan olika vårdenheter och vårdprocesser om patienten motsätter sig ett tillgängliggörande (4 § 4 kapitlet).

Beslut från Datainspektionen

Datainspektionen har som tillsynsmyndighet fattat ett flertal beslut gällande att vårdgivare i Stockholms läns landsting inte har levt upp till kraven i patientdatalagen.

Datainspektionen har i beslut den 20 december 2013 gällande Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO), diarienummer 1223-2012, angett att inspektionen förutsätter att SLSO inte kräver att alla patienter ska erhålla information om spärrar vid ett inbokat besök innan patienterna kan få spärrarna tillgodosedda i TakeCare, om patienter uppger att denne inte önskar att få denna information. Om en patient exempelvis framför att denne redan har fått tillräckligt med information och inte vill ha någon ytterligare information, så kan detta inte vare ett hinder för patienten att faktiskt få sin spärr i

TakeCare tillgodosedd. Patienten har ju en laglig rätt enligt bestämmelserna i patientdatalagen att kunna spärra sin vårddokumentation och denna rättighet kan inte SLSO ta bort genom att uppställa krav på att patienterna ska få information vid ett inbokat besök, innan spärrar i TakeCare kan bli aktuellt. Det framkommer också i beslutet att det finns flera framkomliga tillvägagångssätt när det gäller hur vårdgivare ska kunna styrka identiteten på patienten. Vidare framgår att en patient ska ha en möjlighet att fylla i och underteckna spärrblanketten, om en sådan används, hemma för att därefter skicka in den till SLSO. Återkoppling på registrerade spärrar och tidpunkt när detta skedde kan sedan skickas med brev till patienten.

Synpunkter

Det är snart sex år sedan patientdatalagen infördes och fortfarande får patientnämndens förvaltning klagomål på att vårdgivare inte lever upp till reglerna i lagen.

Patienter som så önskar har rätt att genast få en spärr införd. I det första ärendet tog det drygt ett år för patienten att få en spärr införd. De rutiner som Aleris Specialistvård Sabbatsberg har haft har försvårat för patienten att genast få en spärr införd. Patientnämndens förvaltning ser positivt på de rutinförändringar som har införts under ärendets handläggning.

Det är bra att patienter erbjuds att få information gällande vad en spärr kan innebära. Datainspektionen har dock angett att om en patient exempelvis framför att denne redan har fått tillräckligt med information och inte vill ha någon ytterligare information, så kan detta inte vara ett hinder för patienten att faktiskt få sin spärr i TakeCare tillgodosedd. Patienten har ju en laglig rätt enligt bestämmelserna i patientdatalagen att kunna spärra sin vårddokumentation. Med detta i beaktande kan det ifrågasättas att man som patient måste skriva under en blankett som anger att man har tagit del av och förstått tillgänglig information om innebörden av att spärra en journal innan man får en spärr införd.

I det andra ärendet uppger anmälaren att Prima barn och vuxenpsykiatri kräver att man måste komma personligen till mottagningen för att underteckna en blankett för att få en spärr införd. Detta strider mot vad Datainspektionen har angett i ovan nämnda beslut.

Eftersom patientnämndens förvaltning har fått in ett flertal klagomål gällande att det är svårt att få infört spärrar hos olika vårdgivare i landstinget undrar förvaltningen hur de större vårdgivarna som ingår i den sammanhållna journalföringen TakeCare ser till att patienter som så önskar genast kan få en spärr införd. Rutiner på området måste stämma överens med beslut från Datainspektionen och personal måste vara väl införstådda med regelverket för att patienter genast ska kunna få spärrar införda.

En av patientnämndens roller är att fästa landstingsstyrelsens uppmärksamhet på förhållanden inom landstingets hälso- och sjukvård som inte är förenliga med de mål och krav som gäller för hälso- och sjukvården och som

Patientnämndens förvaltning
Box 17535, 118 91 Stockholm
Hornsgatan 15

Telefon 08-690 67 00
Fax 08-690 67 18

E-post registrator@pan.sll.se
www.patientnamndenstockholm.se

inte rättas till genom andra åtgärder. Patientnämndens förvaltning vill därför efterhöra om landstingsstyrelsen skulle kunna se till att det, enligt patienters önskemål, införs en central funktion i landstinget dit man bland annat kan vända sig för att få hjälp med att få infört spärrar.

Förslag till beslut

- översända ärendets tjänsteutlåtande till styrelsen för Danderyds sjukhus, Södertälje sjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset, Norrtälje sjukhus, Stockholms läns sjukvårdsområde, Aleris AB, Capio AB samt Praktikertjänst AB och begära skriftlig återföring senast den 1 oktober 2014 avseende hur man möjliggör att patienter genast kan få infört spärrar
- översända ärendets tjänsteutlåtande till Landstingsstyrelsen med en förfrågan gällande införande av en central funktion i landstinget dit patienter kan vända sig för att få sina rättigheter tillgodosedda enligt patientdatalagen såsom till exempel införande av spärrar
- ge förvaltningen i uppdrag att översända ärendets tjänsteutlåtande till anmälarna
- ge förvaltningen i uppdrag att för kännedom översända ärendets tjänsteutlåtande till Datainspektionen och Hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Staffan Blom
Förvaltningschef

Patientnämndens förvaltning
Box 17535, 118 91 Stockholm
Hornsgatan 15

Telefon 08-690 67 00
Fax 08-690 67 18

E-post registrator@pan.sll.se
www.patientnamndenstockholm.se